

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Liliana Catan, Ion Arhiliuc, Ion Guzun, Iurie Diaconu

Cu participarea

Procurorului - Nicolai Suvac

Avocatului - Leonid Tălămbuță

Interpretului – Adriana Condrațcaia

A judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Călugăreanu și de inculpatul Iusiumbeli Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2013, pe cauza penală în privința lui:

*Iusiumbeli Andrei Constantin,
născut la 18 iunie 1966, originar și domiciliat din
mun. Chișinău, str. Matei Basarab 2, ap. 11.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27 iulie 2011- 05 martie 2013;

Instanța de apel: 08 mai 2013- 25 iunie 2013;

Instanța de recurs: 17 decembrie 2013- 01aprilie 2014;

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-au prezentat:

Procurorul, care a susținut recursul, solicitînd admiterea lui în sensul declarat și respingerea recursului declarat de inculpat.

Avocatul și inculpatul, care s-au pronunțat pentru respingerea recursului declarat de către procuror ca fiind nefondat, și admiterea recursului declarat de inculpat cu menținerea hotărîrii atacate.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 05 martie 2013, Iusiumbeli Andrei a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264

alin. (3) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale acestei infracțiuni.

Acțiunile civile au fost lăsate pentru a fi examinate în ordinea procedurii civile.

2. De către organul de urmărire penală, Iusiumbeli Andrei a fost pus sub învinuire pentru faptul că, la 28 mai 2011, în jurul orei 21.00, conducând autoturismul de model „VAZ 21011” cu n/î STAC 875, deplasându-se pe str. A. Russo, mun. Chișinău, din direcția bd. Moscovei spre str. Dimo, nu a manifestat prudență sporită la trafic, a încălcat cerințele art. 10 (1) din Regulamentul circulației rutiere care prevede că: *„Persoana care conduce autovehicul trebuie: să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”*; precum și prevederile art. 45 (1-2) RCR care prevede că: *„1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita, de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să evada situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră; 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”* și prin urmare, deplasându-se vis-a-vis de spitalul „Sfânta Treime”, a tamponat pietonii Brîncoveanu Ianis Ghenadie, a.n. 1992, și Degteariov Egor Vladimir, a.n. 1990, care traversau partea carosabilă de la stînga spre dreapta, conform sensului de deplasare a unității de transport. În rezultatul accidentului rutier, pietonul Brîncoveanu Ianis, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1444/D, din 28 iunie 2011, s-a ales cu vătămări corporale medii, iar pietonul Degteariov Egor, fiind internat în secția de reanimare a SCMU ca urmare a decedat la 31 mai 2011. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 50/1061, din 24 iunie 2011, moartea lui Degteariov Egor a survenit în rezultatul traumei cranio-cerebrale închise: excoriație pe față, echimoză pe pavilionul auricular drept, revărsate sangvine în țesuturile moi pericraniene, fractură liniară a oaselor bolții și bazei craniului, hematom subdural, hemoragii subarahnoidiene, intraparenchimotoase, dilacerarea substanței cerebrale, hemoragii secundare în trunchiul cerebral.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a depus apel, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, pe motiv că au fost prezentate

suficiente probe pertinente, admisibile și concludente, care dovedesc vinovăția lui Iusiumbeli Andrei de săvârșirea infracțiunii incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2013, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care:

Iusiumbeli Andrei a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare, cu privarea de dreptul e a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

Acțiunea civilă înaintată de Degteariova Ludmila a fost admisă parțial și dispusă încasarea de la inculpat a prejudiciului moral în sumă de 30 000 (treizeci mii) lei și cheltuielile de judecată în sumă de 200 (două sute) lei.

5. La adoptarea soluției instanța de apel a analizat totalitatea de probe acumulate, respectând prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Colegiul penal a constatat că, Iusiumbeli Andrei, la 28 mai 2011, în jurul orei 21.00, conducând autoturismul de model „VAZ 21011” cu n/î STAC 875, deplasându - se pe str. A. Russo, mun. Chișinău din direcția bd. Moscovei spre str. Dimo nu a manifestat prudență sporită la trafic, a încălcat cerințele art. 10 (1) din Regulamentul circulației rutiere care prevede că: „ *Persoana care conduce autovehicul trebuie: să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum*”; precum și prevederile art. 45 (1-2) RCR care prevede că: „ *1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita, de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să evada situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră; 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului*” și prin urmare, deplasându-se vis-a-vis de spitalul „Sfânta Treime”, a tamponat pietonii Brîncoveanu Ianis Ghenadie, a.n. 1992, și Degteariov Egor Vladimir, a.n. 1990, care traversau partea carosabilă de la stînga spre dreapta, conform sensului de deplasare a unității de transport. În rezultatul accidentului rutier, pietonul Brîncoveanu Ianis, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1444/D, din 28 iunie 2011, s-a ales cu vătămări corporale medii, iar pietonul Degteariov Egor, fiind internat în secția de reanimare a SCMU ca urmare a decedat la 31 mai 2011.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 50/1061 din 24 iunie 2011, moartea lui Degteariov Egor a survenit în rezultatul traumei cranio-cerebrale închise: excoriație pe față, echimoză pe pavilionul auricular drept, revărsate sangvine în țesuturile moi pericraniene, fractură liniară a oaselor boltii și bazei craniului, hematom subdural, hemoragii subarahnoidiene, intraparenchimatoase, dilacerarea substanței cerebrale, hemoragii secundare în trunchiul cerebral.

Acțiunile inculpatului au fost calificate în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal - *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudență decesul unei persoane.*

Colegiul penal a considerat, că vinovăția inculpatului este dovedită prin declarațiile părții vătămate, a martorilor și a materialelor acumulate la cauza penal, inclusiv raportul de constatare tehnico-științifică nr. 390 din 16 iunie 2011, potrivit căruia, șoferul dispunea de posibilitatea tehnică de evitare a tamponării pietonilor folosind frînarea.

La stabilirea pedepsei, s-a ținut cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, considerînd că corectarea și reeducarea inculpatului poate fi doar prin aplicarea pedepsei cu închisoare, dar cu suspendarea prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Referitor la acțiunea civilă, Colegiul a considerat necesar de admis parțial și a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în sumă de 30 000 (treizeci mii) lei, ținînd cont de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate succesorului victimei, de gradul de vinovăție și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție, la fel s-a dispus și încasarea în beneficiul succesorului din contul inculpatului și a cheltuielilor de judecată, confirmate prin bonul de plată nr. 933122, în sumă de 200 (două sute) lei.

6. Împotriva hotărîrii menționate, procurorul a declarat recurs ordinar, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitînd casarea acesteia în latura pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată, deoarece instanța de apel, în viziunea recurentului, la individualizarea pedepsei nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61; 75 Cod penal precum și explicațiilor de la pct. 14 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005 ”*Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*”, cu modificările ulterioare, astfel că, pedeapsa stabilită nu este echitabilă în raport cu fapta comisă și nu va atinge scopul pedepsei penale.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că, eronat s-a aplicat art. 90 Cod penal la numirea pedepsei inculpatului, deoarece acesta nu recunoaște vina, nu

a contribuit la descoperirea infracțiunii și nu a reparat prejudiciul cauzat succesorului părții vătămate decedate și părții vătămate Brîncoveanu Ianis.

De asemenea, recurentul a mai menționat că, instanța de judecată a ignorat faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, în rezultatul căreia a decedat o persoană, iar a doua persoană s-a ales cu vătămări corporale medii și accidentul rutier a avut loc în apropiere de trecerea de pietoni, ceea ce agravează fapta dată și în general, opinia publică incriminează iresponsabilitatea conducătorilor auto.

6.1. Inculpatul la fel a declarat recurs ordinar, fără a indica careva temei prevăzut la art.427 CPP, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că, instanța de apel nu a respectat prevederile art. 417-419 Cod de procedură penală și a stabilit incorect temeiurile reale și juridice, concluzionând vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii incriminate, totodată, nu s-a luat în considerație și art. 101 Cod de procedură penală.

Mai invocă, că instanța de apel nu a apreciat raportul expertizei suplimentare nr.20 din 29 .05. 2012, care a fost efectuată de același expert, conform căruia inculpatul se deplasa cu viteză admisă de 47km/h și nu avea posibilitatea să evit călcarea pietonilor. Această expertiză suplimentară a fost efectuată din motiv că expertul Lungul V. în cadrul ședinței de judecată a comunicat că date inițiale pentru efectuarea primei expertize cu nr.390 din 16.06.2011 au servit datele prezente de ofițerul de urmărire penală, conform cărora părțile vătămate traversau strada încet, deși în cursul ședinței de judecată din declarațiile martorilor s-a stabilit că părțile vătămate au traversat strada încet numai pînă la banda de separare a carosabilului, apoi au luat-o la fugă. Pietonii au apărut în limitele vizibilității automobilului atunci, cînd era deja imposibil din punct de vedere tehnic de evitat călcarea lor.

Instanța de apel de asemenea nu a apreciat raportul expertizei nr. 1761 din 20.08.2012 efectuate de Centrul național de expertize judiciare, conform căruia urmele de frînare ale automobilului la volanul căruia mă aflam au constituit 10,8 m, ceea ce corespunde vitezei de deplasare de circa 47 km/h, iar distanța necesară pentru oprirea nepericuloasă a automobilului care se deplasa cu așa viteză constituie circa 25-27 metri. Astfel, nu a avut din punct de vedere *tehnic* posibilitatea să evite accidentul în traficul rutier (f/d. 149-151).

Mai mult ca atît, recurentul a indicat că instanța de apel nu a audiat martorii acuzării și contrar prevederilor legale a făcut trimitere la declarațiile lor, luîndu-le ca probe reale ale vinovăției sale.

Ultimul consideră, că în acțiunile sale lipsește componența de infracțiune, deoarece a respectat regulile circulației rutiere, deplasîndu-se în limitele vitezei

permise și a utilizat din punct de vedere tehnic toate posibilitățile pentru evitarea impactului, instanța de apel nu a specificat care anume prevederi din regulamentul circulației rutiere nu li-a respectat.

7. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că acestea urmează a fi respinse cu menținerea hotărârii atacate din următoarele considerente.

7.1 Cu referire la recursul inculpatului.

Recurentul în recursul declarat nu a invocat careva temeii prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, dar potrivit textului recursului, argumentele invocate se cuprind în temeiurile de recurs prescrise de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, care stipulează, că *hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu sînt întrunite elementele infracțiunii ori faptei săvîrșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Analizînd aceste temeii în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, lipsind temeii de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel pentru a repara erorile de drept invocate.

Astfel, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar și anume: declarațiile inculpatului Iusiumbeli Andrei, ale părții vătămate Brîncoveanu Ianis, ale martorilor Cononenco Serghei, Grati Iurie, Grai Olga, Melniciuc Artiom, în coraborare cu *procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 28.05.2011, schița accidentului rutier, tabelul fotografic și procesul verbal de cercetare a unității de transport*, conform cărora accidentul a avut loc pe pe str. A. Russo, vis-a-vis de Spitalul „Sfânta Treime”. La fața locului au fost depistate urme de frânare cu lungimea de 10,8 metri. La automobilul „VAZ 21011” au fost deteriorate parbrizul, capota și acoperișul (f. d. 4-11); *raportul de expertiză medico-legală nr. 1444/D din 28.06.2011*, în rezultatul accidentului rutier, pietonul Brîncoveanu Ianis, s-a ales cu vătămări corporale medii, exprimate prin „fractură închisă cominutivă a ambelor oase a gambei stîngi în treimea medială cu deplasarea fragmentelor” (f. d. 20); *raportul de expertiză medico-legală nr.50/1061 din 24.06.2011*, conform căruia moartea cet. Degteariov Egor a survenit în rezultatul traumei cranio-cerebrale închise: excoriație pe față, echimoză pe pavilionul auricular drept, revărsate sangvine în țesuturile moi pericraniene, fractură liniară a oaselor bolții și bazei craniului, hematom subdural, hemoragii subarahnoidiene, intraparenchimotoase, dilacerarea substanței cerebrale, hemoragii se-cundare în trunchiul cerebral (f. d. 35); *raportul de constatare tehnico-științifică*

nr. 390 din 16.06.2011, conform concluziei căreia urmea de frânare de 10,8 metri lăsate de automobilul de modelul „VAZ - 2101F” cu numărul de înmatriculare ST AC 875 pe partea carosabilă a drumului corespunde viteza 47 km/oră. Distanța necesară pentru oprire în siguranță a automobilului de modelul „VAZ - 2101” cu numărul de înmatriculare ST AC 875, în condițiile comiterii accidentului rutier, pentru viteza 47 km/oră este 88—92 metri. Conform datelor inițiale prezentate, *șoferul Iusiumbeli Andrei dispunea de posibilitatea tehnică de evitare a tamponării pietonilor Brîncoveanu Ianis și Degteariov Egor folosind frânarea* (f. d. 59-60). Acestui cumul de probe Instanța de apel le-a dat o apreciere corespunzătoare, astfel just concluzionând că acțiunile inculpatului Iusiumbeli Andrei urmează a fi încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal după indicii - *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență decesul unei persoane”*.

În viziunea Colegiului, Instanța de apel corect a apreciat critic declarațiile inculpatului, acestea fiind calificate drept o poziție de apărare a sa, cât și declarațiile martorului Melniciuc Artiom, considerînd ca acestea nu corespund adevărului, fiind combătute prin totalitatea probelor sus indicate și le-a apreciat ca o dorință de a atenua situația inculpatului Iusiumbeli Andrei, cu care dînsul era în mașină.

În aceeași ordine de idei, în decizia contestată just s-a concluzionat, că nici martorul Cononenco Serghei la fel ca și partea vătămată Brîncoveanu Ianis nu au auzit zgomotul (sunetul) specific de frînare sau claxonare a automobilului cu toate că inculpatul Iusiumbeli Andrei a menționat, că a văzut partea vătămată de la aproximativ 12-15 metri de la mașină. De altfel, nici martorii Grati Olga și Grati Iurie, nu a confirmat că ar fi auzit asemenea sunete de frînare sau clacsonare iar în ședință martora Grati Olga a comunicat „...că nu ține minte dacă șoferul a semnalizat. După accident șoferul spunea că nu i-a văzut....”.

Astfel, instanța de apel întemeiat a reiterat, că Conform Regulamentului circulației rutiere, șoferul intrînd în zona indicatoarelor rutiere "*trecerea pentru pietoni*" este obligat să prevadă situațiile periculoase. Instanța de apel a reiterat cele menționate în raport cu declarațiile inculpatului care a invocat că „...*afară amurcea, lumina automobilului era aprinsă. Înainte de locul accidentului mai era o trecere de pietoni la care s-a oprit, apoi a continuat traseul, aproximativ puțin mai sus de trecerea de pietoni a observat că traversează strada doi băieți, mai aproape pe carosabil de partea dreaptă era un automobil, din partea spre s. Ciocana se deplasau automobile...*” și în raport cu schema accidentului rutier, de unde se evidențiază că accidentul a avut loc între două treceri de pietoni.

Totodată instanța de apel a conchis că, instanța de fond a ignorat și prevederile art.45 alin.(1) lit. a), b) și d), alin.(2) din Regulamentul Circulației Rutiere, care prevede că, *„conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de factorii privind starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de către conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului ”*, precum și pct.115 al aceluiași Regulament, ce dispune că: *„la trecerile cu circulația nedirijată, pietonii au prioritate în trecere, în raport cu conducătorii de vehicule...”*

Astfel, la acest capitol Colegiul menționează, că martorii audiați, chiar și inculpatul, au declarat că afară amurgea, luminile nu ardeau, deci, inculpatul era obligat nu numai să respecte regulile circulației rutiere, dar și să prevadă posibilitatea sa de a le respecta și a prevedea consecințele prejudiciabile, or, această posibilitatea ar putera fi limitată de anumite circumstanțe obiective sau subiective. În cazul când însuși conducătorul mijlocului de transport a creat starea de pericol, neavând ulterior posibilitatea tehnică de a evita survenirea consecințelor, anume el poartă răspundere penală pentru infracțiunea incriminată de art.264 Cod penal.

Prin urmare, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui Iusiumbeli Andrei, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală în mod obiectiv.

Colegiul penal atestă că, conform art.27 și art.414 alin.(2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel.

Astfel, instanța constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Afirmațiile recurentului, precum că instanța de apel incorect a apreciat probele cauzei punându-le la baza sentinței de condamnare, nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursului, deoarece, ca probe acestea sunt colectate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanțe conform legislației în vigoare.

Colegiul consideră neîntemeiată critica inculpatului referitor la neaprecierea de către instanța de apel a raportului de expertiză suplimentară nr.20 din

29.05.2012 (f.d.136-138) și a raportului de expertiză nr.1761 din 20.08.2012 efectuat de Centrul național de expertize judiciare (f.d.149-151), or instanța de apel corect nu s-a referit la aceste rapoarte, deoarece conform ultimului raport de expertiză nr.1761 din 20.08.2012, efectuată de Centrul național de expertize judiciare, la întrebarea nr.3 „dacă avea oare posibilitatea tehnică șoferul a/m de model „VAZ 21011” cu n/î STAC 875 de a evita tamponarea pietonilor”, răspunsul a fost:

„ În materialele dosarului penal Nr. 1-737/2011, sunt prezente date ce sunt în contradicție unele față de altele în privința locului observării pietonilor pe partea carosabilă de către conducătorul a/m de model „VAZ 21011”, și anume:

*-conform Procesului verbal al experimentului în procedura de urmărire penală și declarațiilor bănuitului Iusumbeli A. și a martorilor Gratii Olga și Iurie (f.d. 55), pietonii au fost observați pe banda din contrasens a carosabilului, și din locul observării lor pînă la locul tamponării, în câmpul de vizibilitate al conducătorului auto, ei au parcurs distanța de **6,5 m**, dintre care **4 m** din această distanță pietonii au parcurs la pas, iar altă porțiune la fugă (alergare).*

*-conform încheierii Judecătoriei Rîșcani, din 04 aprilie 2012 (f.d. 132), s-a stabilit că, pietonii în câmpul de vizibilitate al conducătorului a/m de model „VAZ 21011”, au parcurs doar distanța de **2,8 m** (distanță de la linia îngustă continuă pînă la locul tamponării), distanță ce urmează din demersul avacatului Talambuț L. din 07 mai 2012 (f. d. 117).*

Deoarece, aprecierea juridică a materialelor cauzei penale nu ține de competența expertului tehnic auto, soluționarea întrebării respective din încheiere este imposibilă.”

Astfel, prin raportul dat se evidențiază divergențele esențiale, care nu afirmă nici nu infirmă date concrete ce ar avea o importanță esențială întru modificarea deciziei contestate și nici de cum ceea ce indică inculpatul în recurs precum că, conform acestui raport s-a constatat că nu a avut din punct de vedere tehnic posibilitatea să evite accidentul în traficul rutier.

La fel, neîntemeiat este și argumentul recurentului referitor la audierea martorilor acușării, precum că instanța de apel contrar prevederilor legale a făcut trimitere la declarațiile lor, or , potrivit procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d.195,211) la demersul acușării a fost audiat martorul Cononenco Serghei, iar audierea celorlalți martori - Garti Iurie și Grati Olga, care după părerea inculpatului afirmă nevinovăția sa, nu a fost solicitată de ultimul și nici de avocatul acestuia în cadrul apelului întru confirmarea poziției sale, acest drept fiind garantat de prevederile art.414 al.(3) CPP care stipulează - *în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în*

instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Conform art.24 al.(4) CPP - Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

Ținând cont de dispozițiile art.6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate cât și de prevederile art. 415 alin. 2¹ Cod de procedură penală, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate dispune condamnarea persoanei fără audierea acesteia în ședința de judecată a instanței de apel. Instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându - se exclusiv pe lucrările primei instanțe, care conțin declarațiile martorilor și ale inculpatului din același dosar, în temeiul cărora a fost achitat de prima instanță.

În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală și jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probatoriului în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel revine acuzatorului de stat în virtutea funcției lui procesuale .

Administrarea respectivelor mijloace de probă se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, fiind aplicat principiul nemijlocirii, ce permite instanței să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de părți sau martori, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate. Celelalte declarații și probe materiale în acuzare examinate în prima instanță, urmează în mod obligatoriu să fie verificate prin citirea lor în ședința de judecată a instanței de apel de către procuror.

În speță, toate aceste prevederi au fost respectate. La demersul acuzării a fost audiat pe viu atât inculpatul, cât și martorul Cononenco Serghei, și succesorul părții vătămate Decteriova Ludmila, declarațiile martorilor Gratii Iurie și Olga fiind date citirii, fapt prin care nu s-au încălcat prevederile legale în acest sens, deoarece declarațiile acestora sunt consecutive pe tot parcursul examinării cauzei, divergențe între acestea nu sunt, martorii fiind preîntâmpinați de răspundere penală conform art.312-313 CP, și careva dubii în privința acestor declarații instanța de apel nu avut, fiind apreciate corect conform prevederilor art.101 CPP.

Din cele menționate, instanța de apel corect a conchis că a fost dovedită vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar recursul declarat de ultimul, prin care acesta solicită menținerea sentinței

de achitare pronunțată de prima instanță, nu poate fi reținut, nefiind prezente careva temeiuri pentru admiterea lui și va fi respins din motivele invocate mai sus.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt în cauză nu s-a comis eroarea de drept la care recurentul a făcut referire și prin urmare nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de inculpatul Iusiumbeli Andrei, iar potrivit legii, se impune respingerea lui ca inadmisibil.

7.2 Cu referire la recursul declarat de procuror:

Din conținutul recursului rezultă că procurorul invocă ca temei de recurs pct. 6) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel în cazurile cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau atunci cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Aceste temeiuri pentru declararea recursului ordinar nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului înaintat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Potrivit textului recursului, recurentul este de acord cu circumstanțele de fapt stabilite, însă, critică hotărîrea instanței de apel sub aspectul greșitei individualizării a pedepsei aplicate, fără a invoca argumente concrete în raport cu temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP. În acest sens, Colegiul penal conchide că, nu pot fi acceptate ca erori de drept următoarele motive invocate de procuror, - „... *opinia publică incriminează iresponsabilitatea conducătorilor auto. Aceștia nu sesizează nici sub o formă gravitatea acțiunilor lor, folosind conștient și direct mijloacele cu izvor de pericol sporit, la exploatarea cărora este obligatorie respectarea necondiționată și strictă a regulilor ce asigură a securitatea funcționării, precum sunt Regulamentul Circulației Rutiere.*”

Astfel, instanța de recurs, respinge argumentele recurentului, precum că la individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de apel neîntemeiat i-a stabilit o pedeapsă cu aplicarea art. 90 Cod penal, or, în acest sens instanța de apel just a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luînd în considerație că inculpatul anterior nu a fost condamnat, nu este angajat în câmpul muncii, îi pare rău de consecințele accidentului apărut.

La fel, Colegiul penal menționează, că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată și executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate, precum și posibilitatea obținerii corectării și reeducării vinovaților, avînd în vedere atît principiul prevăzut în art. 4 Cod penal – umanismul legii penale, cît și prevederile art. 61 Cod penal.

Prin urmare, criticele formulate de recurent, enunțate la pct. 6 al prezentei decizii, prin care se susține că instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului greșit a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, instanța de apel le-a dat o motivare corespunzătoare, expusă în prezenta decizie la pct. 5, iar decizia instanței de apel în totul corespunde prevederilor art. 415- 417 CPP, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune.

Colegiul penal menționează că, potrivit art. 424 alin. (2) CPP, *instanța de recurs judecă cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 CPP, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.* Această dispoziție legală definește natura juridică a recursului ca fiind o cale de atac devolutivă de drept.

Colegiul apreciază ca fiind corecte concluziile instanței de apel, decizia corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este legală și întemeiată, iar temeiurile invocate de recurent în baza art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală nu persistă în cauză, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului declarat de procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. „c” Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Călugăreanu și de inculpatul Iusiumbeli Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2013, pe cauza penală în privința lui Iusiumbeli Andrei, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată semnată la 10 aprilie 2014 și pronunțată în ședință publică la 22 aprilie 2014 ora 09.50.

Președinte
Judecători

Constantin Gurschi
Liliana Catan
Ion Arhiliuc
Ion Guzun
Iurie Diaconu